

Advies voor richtlijnen voor de inhoud
van het aanvullend milieu-effectrapport
Woningbouwlocatie Amsterdam - Nieuw Oost,
eerste fase

7 juni 1990

122-40

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde
Staten van de provincie Noord-Holland
Postbus 123
2000 MD HAARLEM

uw kenmerk

uw brief

ons kenmerk
U615-90/Sc/ao/112A-347

onderwerp
Advies voor richtlijnen aanvullend
MER Woningbouwlocatie
Amsterdam-Nieuw Oost, eerste fase

utrecht,
7 juni 1990

Per brief van 3 april 1990 verzocht u als coördinerend bevoegd gezag in de milieu-effectrapportage (m.e.r.)-procedure voor de besluitvorming over de woningbouwlocatie Amsterdam-Nieuw Oost, eerste fase de Commissie voor de m.e.r. advies uit te brengen over de richtlijnen voor het door de gemeente Amsterdam hiervoor op te stellen milieu-effectrapport (MER).

Hierbij bied ik u het gevraagde advies aan overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepaling milieuhygiëne (Wabm).

De in begin april 1990 gestarte (aanvullende) m.e.r.-procedure vormt een vervolg op de door de gemeente Amsterdam vrijwillig uitgevoerde m.e.r. welke op 30 mei 1988 leidde tot de vaststelling door het gemeentebestuur van Amsterdam van de Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, eerste fase.

In haar toetsingsadvies d.d. 23 september 1988 over het MER dat leidde tot de vaststelling van die Nota van Uitgangspunten, wees de Commissie voor de m.e.r. erop dat de uitvoeringsbesluiten voor de realisering van de nieuwe woningbouwlocatie in het IJmeer pas genomen kunnen worden wanneer voldoende duidelijkheid is geschapen over de wijze waarop de sanering van de verontreinigingen langs de Diemerzeedijk en in het aangrenzende deel van het IJmeer zal worden aangepakt.

De planvorming over de sanering is sedertdien gevorderd.

Kort voor het uitbrengen van dit advies is de Commissie op 30 mei 1990 in kennis gesteld van de verschijning van het rapport "Onderzoek saneringsmogelijkheden Diemerzeedijk" in april 1990. In dit rapport wordt een voorstel gedaan over de sanering van alle verontreinigingshaarden langs de Diemerzeedijk en in het aangrenzende IJmeer.

De Commissie heeft dit rapport niet kunnen bestuderen voor verwerking in haar advies. Daarom heeft zij niet kunnen nagaan of met het rapport voldoende duidelijkheid is ontstaan over de consequenties van de saneringsvorm voor de uitvoering van de locatie Nieuw-Oost, eerste fase. Als daarover zekerheid is ontstaan, dan kan de saneringsvorm van de Diemerzeedijk en omgeving direct doorwerken in de alternatieven. Zolang daarentegen onzekerheid blijft bestaan over de saneringswijzen en haar consequenties, dan zal het aanvullend MER er niet aan kunnen ontkomen die invloed van de verschillende saneringsmogelijkheden en de daarmee samenhangende consequenties op de uitwerking van de verschillende alternatieven te laten doorwerken.

Ik verzoek u hiermede bij de vaststelling van de richtlijnen rekening te houden.

Daarnaast vraag ik nog uw aandacht voor het volgende.

Deze m.e.r. is gericht op de realisering van de eerste fase van Nieuw Oost. Voor de besluitvorming over een eventuele tweede fase zal opnieuw een m.e.r.-procedure moeten worden gevolgd. Het door de gemeente Amsterdam op te stellen aanvullend MER richt zich dus op de realisering van de eerste fase.

De eventuele aanleg van een tweede fase kan echter gevolgen hebben, waarmee bij de aanleg van de eerste fase al rekening moet worden gehouden om onoplosbare problemen in de toekomst te voorkomen. Het aanvullend MER zal daarom toch niet uitsluitend beperkt kunnen blijven tot alleen de milieu-gevolgen van de eerste fase.

Tot slot wil ik nog een opmerking maken over de mate van gedetailleerdheid van de te verzamelen informatie.

Het aanvullend MER wordt opgesteld voor een aantal uitvoeringsbesluiten en zal dus meer detail bevatten dan het MER dat diende voor de vaststelling van de Nota van Uitgangspunten. De Commissie is zich echter bewust dat de informatie in het aanvullend MER op onderdelen, vooral wat betreft de inrichting van de woningbouwlocatie, nog niet zeer gedetailleerd kan zijn.

De Commissie zal gaarne van u vernemen op welke wijze u gebruik zult maken van haar advies.

dr. H. Cohen,
voorzitter.

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET AANVULLEND MER	6
4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	7
4.1 Belemmeringen ten gevolge van bodemverontreinigingen	7
4.2 Samenhang tussen Nieuw Oost, eerste fase en het Zeeburger eiland	8
4.3 Samenhang tussen Nieuw Oost, eerste en tweede fase	8
4.4 De woningbouwbehoefte	9
4.5 De beoogde kwaliteit van het woon- en leefmilieu	9
5. VOORGENOMEN ACITIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	11
5.1 De opstelling van de alternatieven	11
5.2 Nulalternatief	14
5.3 Meest Milieuvriendelijke Alternatief	14
6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	16
7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU	17
8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	18
8.1 Abiotische aspecten	18
8.2 Biotische aspecten	19
8.3 Cultuurhistorische aspecten	19
8.4 Landschapsvisuele aspecten	20
8.5 Geluidhinder	20
8.6 Lucht	21
8.7 Veiligheid en leefmilieu	21
8.8 Afvalstoffen	21
8.9 Indirecte gevolgen van secundaire activiteiten	22
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	22
10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	23
11. SAMENVATTING VAN HET MER	23

1. INLEIDING

In het kader van de woningvoorziening binnen haar grenzen tot aan het jaar 2000 wil de stad Amsterdam in het IJ-meer een nieuwe woningbouwlocatie realiseren. De eerste fase van deze woningbouwlocatie omvat een landaanwinning van 296 ha voor de bouw van ongeveer 10.000 woningen in het gebied ten noordoosten van de Diemerzeedijk tussen de A-10 en het PEN¹-eiland. Voor de realisering hiervan moeten de volgende besluiten worden genomen met behulp van milieu-effectrapportage (m.e.r.):

- vaststelling van een bestemmingsplan Nieuw Oost, 1e fase voor de woningbouwlocatie en een jachthaven, ex Wet ruimtelijke ordening
- concessieverlening voor de landaanwinning, ex Wet droogmakerijen en indijkingen
- vergunningverlening voor de berging van slib dat vrijkomt bij de aanleg van cunetten, ex hoofdstuk 3 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

De bekendmaking van de start van de m.e.r. vond plaats in de Staatscourant van 5 april 1990 (bijlage 1) en enkele andere bladen. Per brief van 3 april 1990 (bijlage 2) verzocht het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, als coördinerend bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure de Commissie voor de m.e.r. om overeenkomstig de bepalingen van de Wabm te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER).

De hiervoor geschetste besluitvorming met m.e.r. betekent het vervolg op het besluit dat het Gemeentebestuur van Amsterdam nam op 30 mei 1989 met de vaststelling van de Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, eerste fase. Dat besluit kwam tot stand met behulp van een vrijwillige m.e.r. welke door Amsterdam werd uitgevoerd tussen 1983 en 1988. Voor die m.e.r. adviseerde de (voorlopige) Commissie voor de m.e.r. reeds twee maal, nl. op 9 juni 1983 (advies voor richtlijnen voor dat MER) en op 23 september 1988 (toetsingsadvies over dat MER). Vanwege de directe relatie met de (vrijwillige) m.e.r. die diende voor de besluitvorming over de Nota van Uitgangspunten duidt Amsterdam als initiatiefnemer en ook als bevoegd gezag de nieuwe m.e.r.-procedure, die startte op 5 april 1990, aan als aanvullende m.e.r. waarvoor een aanvullend MER zal worden opgesteld. In dit advies hanteert de Commissie voor de m.e.r. deze termen ook om het onderscheid met de vorige procedure duidelijk te maken.

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in

1 De PEN-centrale heet tegenwoordig UNA-centrale.

bijlage 3. Zij is met uitzondering van drie deskundigen gelijk aan de samenstelling van de werkgroep die adviseerde over de m.e.r. die werd uitgevoerd voor de vaststelling van de Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, eerste fase.

De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie vergaderde op 25 april, 9 en 30 mei 1990. Vertegenwoordigers van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer wisselden op 30 mei 1990 van gedachten met de Commissie aan de hand van een concept-advies.

Het doel van het advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen aanleg van de woningbouwlocatie af te bakenen en de gewenste inhoud van het aanvullend MER aan te geven. In dit advies is dit als volgt aangepakt. In het MER ten behoeve van de Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, eerste fase, is reeds veel en goede milieu-informatie voor de realisering van het voornemen bijeengebracht. In haar toetsingsadvies van 23 september 1988 over dat MER is dat tot uitdrukking gebracht en ook reeds globaal aangegeven welke aspecten nadere in- en aanvulling behoeven ten behoeve van de besluiten over de uitvoering van de locatie Nieuw Oost, eerste fase. De Startnotitie die bij de start van de aanvullende m.e.r. werd bekendgemaakt, presenteert mede op basis van het toetsingsadvies van 23 september 1988 van de Commissie, een goed en helder overzicht van het merendeel van de aspecten waaraan het aanvullend MER aandacht zal moeten besteden. De Commissie acht het daarom niet nodig in dit advies voor richtlijnen voor het aanvullend MER de aandachtspunten uit de Startnotitie opnieuw te rangschikken en te presenteren. Zij volstaat ermee in dit advies die punten te benadrukken voor de opstelling van het aanvullend MER, die naar haar mening in de Startnotitie nog onvoldoende tot uiting zijn gebracht. Die punten zijn geplaatst in de volgorde van de systematiek van de Wabm, art. 41j, het eerste en het derde lid, welke beschrijft welke onderwerpen in een MER ten minste aan de orde moeten komen.

In het advies zijn de via het coördinerend bevoegd gezag ontvangen schriftelijke inspraakreacties verwerkt door middel van verwijzing in voetnoten naar de desbetreffende reactie(s) voor zover deze relevant zijn voor de opstelling van het aanvullend MER. In bijlage 4 zijn alle ontvangen reacties vermeld en kort samengevat met betrekking tot die opmerkingen die van belang zijn voor het milieu.

2.

SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Het provinciaal bestuur van Noord-Holland heeft het voornemen bekend gemaakt van de gemeente Amsterdam om ten behoeve van de vaststelling van een bestemmingsplan (Nieuw Oost, eerste fase), de concessieverlening voor een landaanwinning en de vergunningverlening voor de berging van slib milieu-effectrapportage (m.e.r.) uit te voeren. Het betreft de aanleg en de inrichting van een woningbouwlocatie voor ongeveer 10.000 woningen met een jachthaven in het IJ-meer ten oosten van de Diemerzeedijk tussen het Zeeburger eiland en het schiereiland van de UNA-centrale. Deze m.e.r. is een vervolg op de eerder uitgevoerde vrijwillige m.e.r. door de gemeente Amsterdam, die leidde tot de vaststelling van de Nota van Uitgangspunten Nieuw-Oost, eerste fase op 30 mei 1989.

Het doel van het onderhavige advies van de Commissie voor de m.e.r. is de milieu-aspecten van het voornemen van Amsterdam ten aanzien van de realisering van deze woningbouwlocatie af te bakenen en de gewenste inhoud van het door Amsterdam op te stellen milieu-effectrapport (MER) aan te geven. Dit is als volgt gebeurd.

In het MER ten behoeve van de Nota van Uitgangspunten Amsterdam-Nieuw Oost, eerste fase is reeds veel goede milieu-informatie voor de realisering van het voornemen bijeengebracht. In het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 23 september 1988 over dat MER is reeds globaal aangegeven welke aspecten nader in- en aanvulling behoeven voor de vaststelling van het bestemmingsplan en de concessieverlening voor de benodigde landaanwinning. De Startnotitie, die bij de start van de aanvullende m.e.r. op 5 april 1990 werd bekend gemaakt, presenteert mede op basis van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 23 september 1988, een goed en helder overzicht van het merendeel van de benodigde informatie voor het aanvullend MER. In dit advies voor richtlijnen voor het aanvullend MER zijn alle in de Startnotitie vermelde onderwerpen niet opnieuw gerangschikt en gepresenteerd. Het advies volstaat ermee die punten te benadrukken die in de Startnotitie nog onvoldoende tot uiting zijn gebracht. Deze punten zijn voor deze samenvatting als volgt kort aangestipt.

Vorm en presentatie van het aanvullend MER (par. 3)

Het aanvullend MER moet tenminste drie verschillende besluiten dienen. Het ligt daarom voor de hand het aanvullend MER op te stellen als een afzonderlijk document. De samenhang met het eerdere MER en de Nota van Uitgangspunten is belangrijk.

Probleemstelling en doel (par. 4)

Speciale aandacht wordt gevraagd voor:

- belemmeringen ten gevolge van de vijf haarden van (potentiële) bodemverontreiniging langs de Diemerzeedijk en in het aangrenzende IJmeer (par. 4.1)

- de samenhang tussen het project Nieuw-Oost, eerste fase waarvoor deze m.e.r. wordt uitgevoerd en het project Zeeburger eiland, die beide gebruik zullen maken van dezelfde ontsluitingsmogelijkheden voor alle vormen van vervoer (par. 4.2)
- de samenhang tussen de eerste en een eventuele tweede fase van Nieuw Oost, omdat de aanleg van de tweede fase gevolgen kan hebben waarmee bij de aanleg van de eerste fase al rekening moet worden gehouden (par. 4.3)
- de thans bestaande inzichten over de demografische ontwikkeling in het stadsgebied van Amsterdam om vast te kunnen stellen, wanneer en in welk tempo Nieuw Oost moet worden ontwikkeld (par. 4.4)
- de beoogde kwaliteit van het woon- en leefmilieu en in het bijzonder de bereikbaarheid van de nieuwe woonwijk, de situering van de commerciële en niet-commerciële voorzieningen in verband met geluidhinder-aspecten en de nadelen verbonden aan het wonen aan het water in verband met een verhoogd verdrinkingsrisico (par. 4.5).

Al deze aandachtspunten beogen het voornemen te plaatsen in de samenhang met zijn omgeving en de daarin voorkomende ontwikkelingen.

Voorgenomen activiteit en alternatieven (par. 5)

In dit deel van het advies wordt een idee gegeven op welke wijze de opstelling van de alternatieven kan geschieden. Om te kunnen komen tot een beperkt en overzichtelijk aantal alternatieven, is het van belang om in het aanvullend MER eerst die deelactiviteiten uit te werken die bepalend zijn voor de latere stadia in de planvorming (par. 5.1). Zo is de snelheid waarmee de besluitvorming over de sanering van de Diemerzeedijk plaatsvindt van invloed op de ontwikkelingen en het aantal alternatieven. Als deze besluitvorming spoedig gebeurt, dan kan de saneringsvorm direct doorwerken in een beperking in het aantal en het type alternatieven. Indien daarentegen onzekerheid blijft bestaan over de saneringswijze, dan zal het aanvullend MER er niet aan kunnen ontkomen de invloed van de verschillende saneringswijzen te laten doorwerken op de uitwerking van verschillende alternatieven. Bij de uitwerking van het nulalternatief moet de mogelijke aanleg van een Markerwaard worden bijgesteld aan de hand van de huidige stand van zaken. Ook moeten belangrijke ontwikkelingen die mogelijk binnen het studiegebied kunnen plaatsvinden, betrokken worden bij de autonome ontwikkeling (par. 5.2).

De Startnotitie geeft reeds een goede aanzet voor de opstelling van het wettelijk verplichte alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast. Aanvullende suggesties worden gegeven in par. 5.3 van het advies. Daarbij is belangrijk de vraag welke van deze milieu-vriendelijke maatregelen en uitvoeringen van deel-activiteiten ook rechtstreeks kunnen worden opgenomen in het zogeheten Plan-alternatief.

Te nemen en eerder genomen besluiten (par. 6)

Het advies wijst op het milieubeleid van de Rijksoverheid inzake risico-management vanwege het belang van veiligheidszones langs het Amsterdam-Rijnkanaal en rondom de (uit te breiden) UNA-centrale voor de woningbouwlocatie.

In het aanvullend MER moet de status en de betekenis van alle reeds genomen besluiten en van beleidsvoornemens voor de voorgenomen activiteit worden duidelijk gemaakt.

Bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling van dat milieu (par. 7)

In het aanvullend MER moet de omvang van het studiegebied afhankelijk worden gesteld van de verschillende relaties tussen het plangebied en haar omgeving. Er dient rekening gehouden te worden met de uitstralingseffecten van de recreatiedruk als gevolg van de aanleg van de jachthaven.

Beschrijving van de gevolgen voor het milieu (par. 8)

De effectvoorspelling in het aanvullend MER moet waar mogelijk zo veel mogelijk gekwantificeerd worden. Effecten-matrices met schatting van de effecten met de tekens +, -, 0, ? en nvt, zoals die werden gepresenteerd in het MER voor de nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, 1e fase zijn veel te grof om zonder verdere verfijning en kwantificering gebruikt te kunnen worden in het aanvullend MER ten behoeve van de uitvoeringsbesluiten.

In de paragrafen 8.1 tot en met 8.9 van het advies wordt ingegaan op de te verwachten gevolgen per milieu-aspect in aanvulling op die onderwerpen die reeds genoemd zijn in de Startnotitie; het gaat om abiotische-, biotische-, cultuurhistorische aspecten, geluidhinder, lucht, veiligheid en leefmilieu, afvalstoffen en secundaire gevolgen.

Vergelijking van de alternatieven (par. 9)

Hoe worden de gevolgen voor het milieu van de verschillende alternatieven gewaardeerd en hoe worden deze in onderlinge vergelijking per milieu-aspect gewaardeerd?

Leemten in kennis en informatie (par. 10)

Welke leemten in kennis en informatie bestaan er nog? Welke onzekerheden zijn er ten aanzien van de gebruikte gegevens, de gebruikte voorspellingsmethoden en de te verwachten milieu-gevolgen? Wat is het belang van deze leemten in de besluitvorming? De vastlegging van de uitgangssituatie en de monitoring van het milieu onder invloed van de realisering van de activiteit en andere (autonome) ontwikkelingen is nodig voor de evaluatie achteraf.

Samenvatting van het MER (par. 11)

De samenvatting moet goed afgestemd zijn op de inhoud van het aanvullend MER.

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het aanvullend milieu-effectrapport Woningbouwlocatie Amsterdam-Nieuw Oost, eerste fase / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-156-3

SISO 614.62 UDC [504.064.2:711.58](492*1000)

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Amsterdam-Nieuw Oost / woningbouw ; Amsterdam-Nieuw Oost.

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
AANVULLEND MILIEU-EFFECTRAPPORT
WONINGBOUWLOCATIE AMSTERDAM NIEUW-OOST, eerste fase

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming over een woningbouwlocatie bij Amsterdam in het IJmeer;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, de Gemeenteraad van Amsterdam, de Minister van Verkeer en Waterstaat en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

de werkgroep m.e.r. Amsterdam Nieuw-Oost, eerste fase,

de secretaris,

drs. J.J. Scholten

de voorzitter,

dr. H. Cohen

Utrecht, 7 juni 1990

BIJLAGEN

1. Openbare bekendmaking van het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland omtrent milieu-effectrapportage voor de woningbouwlocatie Amsterdam - Nieuw Oost, eerste fase d.d. 5 april 1990.
2. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage van 3 april 1990 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen voor de richtlijnen voor het aanvullend milieu-effectrapport.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het advies opstelde.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET AANVULLEND MER

Het aanvullend MER zal worden opgesteld ten behoeve van de besluiten over de uitvoering van de woningbouwlocatie Nieuw Oost, eerste fase. Omdat het gaat om verscheidene m.e.r.-plichtige besluiten, ligt het voor de hand dat het aanvullend MER wordt opgesteld als een afzonderlijk document.

Vanwege de relatie met het eerdere MER en alle daarmee samenhangende documenten (4 MER-delen, een herziene versie van deel 1, samenvatting van dat MER en de Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, eerste fase) is het van belang dat verwijzingen naar die documenten in het aanvullend MER steeds geschieden op een heldere en consequente wijze indien nodig met letterlijke citaten en samenvattingen.

Technische informatie, een begrippenlijst en een opsomming van alle geraadpleegde en aangehaalde literatuur kunnen in bijlagen bij het aanvullend MER worden opgenomen.

In haar toetsingsadvies van 23 september 1988 maakte de Commissie opmerkingen over de nogal uiteenlopende getallen die het MER van 1988 en de Nota van Uitgangspunten Nieuw Oost, eerste fase gaven over de aantallen te bouwen woningen, de oppervlakte van het plangebied en het aantal arbeidsplaatsen in Nieuw Oost, eerste fase.

De Commissie is verheugd te constateren dat in de Startnotitie daarin reeds meer lijn is gebracht.

De Commissie adviseert een consequente hantering in het aanvullend MER en bijbehorende documenten van woningaantallen, oppervlakten, arbeidsplaatsen e.d. Ook zal de nodige aandacht moeten worden gegeven aan een goede afwerking van figuren, tabellen en kaarten in het aanvullend MER, met titel, legenda, schaal aanduiding en bronvermelding.

4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd".

In aanvulling op die aspecten van de probleemstelling en het doel van het voornemen die reeds in de Startnotitie zijn aangehaald, vraagt de Commissie nog speciale aandacht voor de volgende onderwerpen.

4.1 Belemmeringen tengevolge van bodemverontreinigingen

In het studiegebied zijn een vijftal haarden van (potentiële) bodemverontreinigingen bekend:

- a). de brand- en stortplaats van chemisch afval langs de Diemerzeedijk met hieruit voortvloeiende verontreiniging van bodemslib in het aangrenzend IJmeer;
- b). de voormalige afvalstortplaats aan de Diemerzeedijk;
- c). de voormalige stortplaats van grof puin;
- d). het stortlichaam van vliegias (vliegias kan o.a. dioxinen bevatten);
- e). slibresiduen van het vroegere effluent van de vroegere rioolwaterbuis langs de strekdam.

Volgens onderzoek naar de laatst (onder e) genoemde verontreinigingen liggen de gehalten rond de A-waarden zodat hier vooralsnog geen nadere activiteit nodig blijkt. De onder punt a genoemde stortplaats heeft tot ernstige bodemverontreiniging geleid, waarvoor vier sanerings scenario's zijn beschreven. Vastgesteld wordt dat in de Startnotitie hoofdzakelijk aandacht wordt besteed aan de sanering van deze brand- en stortplaats (met name pp. 8 en 19). Onderzoeksresultaten omtrent de verontreinigingen als gevolg van de potentiële bronnen genoemd onder b, c en d worden niet vermeld. Op p. 47 van de Startnotitie wordt alleen vermeld dat het bodemslib in het IJmeer hier slechts in geringe mate is verontreinigd. Vier van de vijf bekende haarden van (potentiële) bodemverontreiniging vormen derhalve een belemmering op verschillende niveaus behorende bij de besluitvorming over het voornemen:

- op het planniveau leidt de onzekerheid over de mate van bodemverontreiniging (locaties b,c en d) en over de keuze van de wijze van sanering (locatie a en eventueel b, c en/of d) tot het in beschouwing moeten nemen van extra alternatieven (zie ook paragraaf 5.1 van dit advies) of tot vertraging (wachten op onderzoeksresultaten);
- op uitvoeringsniveau zal de onzekerheid eveneens tot vertraging leiden. Dat betekent wachten op sanering (a) en onderzoeksresultaten plus een eventuele sanering (b, c en d).

